

На основу члана 60. став 2. и члана 63. став 4. Закона о ветеринарству („Службени гласник РС”, број 91/05),

Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

ПРАВИЛНИК
О УТВРЂИВАЊУ МЕРА ЗА РАНО ОТКРИВАЊЕ, ДИЈАГНОСТИКУ,
СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА, СУЗБИЈАЊЕ И ИСКОРЕЊИВАЊЕ ЗАРАЗНЕ
БОЛЕСТИ ПЛАВОГ ЈЕЗИКА, КАО И НАЧИНУ ЊИХОВОГ СПРОВОЂЕЊА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником утврђују се мере за рано откривање, дијагностику, спречавање ширења, сузбијање и искорењивање заразне болести плавог језика, начин њиховог спровођења, као и начин одређивања граница зараженог и угроженог подручја.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1) *газдинство сумњиво на болест плавог језика* јесте газдинство на којем је постављена сумња на болест плавог језика због појаве клиничких знакова болести или ако се епизоотиолошким испитивањем утврди да постоји веза са другим, на болест плавог језика сумњивим или зараженим, газдинством;

2) *жариште болести плавог језика* представља газдинство или друго место на подручју Републике Србије где је потврђен један или више случајева болести плавог језика;

3) *зона сезонски слободна од болести плавог језика* јесте епизоотиолошки релевантно географско подручје за које је, у одређеном периоду године, надзором утврђено да нема преношења вируса болести плавог језика или одраслих облика инсеката из рода куликоидес (*Culicoides*) који могу бити преносиоци тог вируса;

4) *контролне - „сентинел” животиње* јесу говеда, овце или други преживари на одређеном газдинству, који се у одређеном временском раздобљу, једном или више пута узаступно, испитују на присуство антитела против вируса узрочника болести плавог језика, односно на присуство вируса узрочника болести плавог језика;

5) *план за ванредне ситуације* јесте план којим се утврђује организација и начин спровођења мера за сузбијање болести плавог језика (у даљем тексту: кризни план);

6) *потврда болести плавог језика* јесте акт којим министарство надлежно за послове ветеринарства (у даљем тексту: Министарство) проглашава болест плавог језика на основу лабораторијских резултата којим се доказује циркулација вируса узрочника болести плавог језика на одређеном подручју, а у случају епизоотије и на основу клиничких и/или епизоотиолошких података;

7) *преносилац болести* (у даљем тексту: вектор) јесу сви инсекти рода *Culicoides* који су биолошки преносиоци вируса узрочника болести плавог језика;

8) *пријемчиве животиње* јесу сви преживари;

9) *примарно жариште болести плавог језика* представља жариште болести плавог језика које није епизоотиолошки повезано са претходним жариштем у истом подручју или код кога се морају одредити границе рестриктивне зоне, односно код кога се морају мењати границе постојећих рестриктивних зона;

10) *рестриктивна зона* обухвата заражено и угрожено подручје које је утврђено у складу са одредбама овог правилника;

11) *службена контрола* обухвата мере, радње и активности које се предузимају ради директне или индиректне заштите здравља животиња од болести плавог језика, а чине је различите методе и технике као што су: надзор над здрављем животиња, инспекцијски надзор, мониторинг, узорковање, провере и ревизије;

12) *сумња на болест плавог језика* јесте појава било којег клиничког симптома болести плавог језика код пријемчивих животиња, као и постојање епизоотиолошких података који указују на могућност да се болест плавог језика појавила;

13) *транзит животиња* представља кретање животиња из или кроз рестриктивну зону, из рестриктивне зоне кроз зону која није рестриктивна и назад у исту зону, односно до друге рестриктивне зоне.

Члан 3.

Случај болести плавог језика код животиње, у смислу овог правилника, јесте појава болести код пријемчиве животиње, ако је испуњен један од следећих услова:

1) код животиње су утврђени клинички знаци болести карактеристични за болест плавог језика;

2) код контролних - „*сентинел*” животиња код којих је у претходном серолошком испитивању утврђен негативан налаз, у последњем серолошком испитивању утврђен је позитиван налаз специфичних антитела против бар једног серотипа вируса болести плавог језика;

3) код животиње је изолован и идентификован вирус болести плавог језика;

4) код животиње су применом серолошких метода утврђена специфична антитела против вируса болести плавог језика или је утврђен вирусни антиген, односно вирусна рибонуклеинска киселина (РНК) специфична за најмање један серотип вируса болести плавог језика.

Поред услова из става 1. овог члана, потребно је да скуп епизоотиолошких података указује да су клинички симптоми, односно резултати лабораторијских анализа последица циркулације вируса болести плавог језика, а не резултат увођења вакцинисаних или серопозитивних животиња из рестриктивних зона на газдинство.

II. МЕРЕ РАНОГ ОТКРИВАЊА БОЛЕСТИ ПЛАВОГ ЈЕЗИКА, ДИЈАГНОСТИКЕ И НАЧИН СПРОВОЂЕЊА ТИХ МЕРА

Члан 4.

У случају сумње на појаву болести плавог језика спроводе се следеће мере:

1) попис газдинстава на којима се држе или узгајају пријемчиве животиње, попис пријемчивих животиња на газдинству, као и попис уинулих, заражених животиња, односно животиња сумњивих на заразу;

2) попис места на и око газдинства на којима је утврђена сумња, а која представљају потенцијална станишта за векторе;

3) спровођење епизоотиолошког увиђаја, у складу са овим правилником;

4) обилажење газдинства уз спровођење клиничког прегледа животиња, односно патоанатомског прегледа уинулих животиња, као и лабораторијска испитивања ради потврде постојања болести;

5) забрану кретања пријемчивих животиња са газдинства;

6) затварање пријемчивих животиња у објекте, где је то могуће, у периоду активности вектора;

7) третирање животиња, објеката и околине у којима оне бораве, као и превозних средстава којима се врши превоз животиња за ту сврху одобреним инсектицидом, узимајући у обзир постојаност инсектицида и климатске услове;

8) уклањање лешева животиња на нешкодљив начин.

Члан 5.

Власник или држалац пријемчивих животиња код којих постоји сумња на болест плавог језика, дужан је да предузме наређене мере, у складу са одредбама члана 4. овог правилника.

Мере из члана 4. тач. 2), 3), 4) и 8) овог правилника примењују се на пријемчиве животиње које живе слободно у природним резерватима.

Мере из члана 4. овог правилника примењују се док се не искључи сумња на болест плавог језика.

Члан 6.

Присутност болести плавог језика потврђује Министарство на основу резултата дијагностичких испитивања.

Изузетно, у случају епизоотије Министарство може потврдити присутност болести плавог језика без резултата дијагностичког испитивања и на основу клиничких симптома, односно епизоотиолошких података.

Члан 7.

Када се потврди болест плавог језика спроводе се следеће мере:

- 1) убијање свих пријемчивих животиња на зараженом газдинству без одлагања, на начин којим се спречава ширење вируса болести плавог језика;
- 2) нешкодљиво уклањање лешева угинулих и убијених животиња;
- 3) из члана 4. овог правилника и на другим газдинствима у кругу од 20 km од зараженог газдинства;
- 4) вакцинацију, у складу са посебним програмом вакцинације;
- 5) епизоотиолошки увиђај, у складу са овим правилником.

Министарство може повећати или смањити величину зоне из става 1. тачка 3) овог члана, у зависности од епизоотиолошких, географских, еколошких и метеролошких услова.

Члан 8.

Епизоотиолошки увиђај обухвата:

- 1) утврђивање периода у којем је присутна болест плавог језика;
- 2) утврђивање извора болести плавог језика;
- 3) попис газдинстава са пријемчивим животињама које би могле бити заражене из истог извора;
- 4) утврђивање присутности и распрострањености вектора;
- 5) праћење кретања и промета животиња;
- 6) праћење начина и путева уклањања лешева.

Податке прикупљене епизоотиолошким увиђајем ветеринарски инспектор доставља Министарству.

Члан 9.

Епизоотиолошке податке из члана 8. став 2. овог правилника и податке о мониторингу на болест плавог језика Министарство води у Централној бази.

Епизоотиолошки подаци достављају се као:

1) месечни извештај, најкасније 30-ог дана од дана истека месеца на који се извештај односи, који нарочито садржи:

(1) податке о контролним животињама које се налазе у рестриктивним зонама,

(2) ентомолошке податке прикупљене у току спровођења мониторинг програма у рестриктивним зонама;

2) шестомесечни извештај за период јануар-јун, односно јул-децембар текуће године, најкасније 30-ог дана од дана истека периода на који се извештај односи, који нарочито садржи:

(1) податке о програмима надзора болести плавог језика на територијама ван рестриктивних зона,

(2) податке о спроведеним вакцинацијама у рестриктивним зонама;

3) годишњи извештај, најкасније до 30. априла за претходну годину, а који садржи податке из става 2. тачка 2) овог члана.

Подаци о мониторингу на болест плавог језика су:

1) серолошки/вирусолошки подаци о болести плавог језика, и то:

(1) административна јединица (управни округ, општина, насељено место),

- (2) испитане врсте животиња и подаци о газдинству,
 (3) тип мониторинга (контролно или периодично истраживање),
 (4) лабораторијске методе (ЕЛИСА, серум неутрализација, ПЦР, изолација вируса и друго),
 (5) месец и година,
 (6) број испитаних животиња,
 (7) број позитивних животиња,
 (8) серолошко или вирусолошко утврђивање серотипа вируса;
- 2) ентомолошки подаци о болести плавог језика, и то:
 (1) административна јединица (управни округ, општина, насељено место),
 (2) јединствена ознака локације (јединствени код за сваку од локација са замкама за векторе),
 (3) датум сакупљања вектора,
 (4) географска ширина и дужина,
 (5) укупан број сакупљених примерака вектора (*Culicoides* spp),
 (6) укупан број сакупљених примерака *C. imicola* ако су подаци доступни,
 (7) укупан број сакупљених примерака *C. obsoletus Complex* ако су подаци доступни,
 (8) укупан број сакупљених примерака *C. obsoletus sensu strictu* ако су подаци доступни,
 (9) укупан број сакупљених примерака *C. scoticus* ако су подаци доступни,
 (10) укупан број сакупљених примерака *C. Pulicaris Complex* ако су подаци доступни,
 (11) укупан број сакупљених примерака *C. Nubeculosus complex* ако су подаци доступни,
 (12) укупан број сакупљених примерака *C. dewulfii* ако су подаци доступни,
 (13) остали релевантни подаци;
- 3) подаци о вакцинацији против болести плавог језика, и то:
 (1) административна јединица (управни округ, општина, насељено место),
 (2) датум,
 (3) врста вакцине,
 (4) комбинација серотипа,
 (5) вакцинисане врсте животиња,
 (6) укупан број стада,
 (7) укупан број животиња,
 (8) укупан број стада обухваћен програмом вакцинације,
 (9) укупан број животиња обухваћен програмом вакцинације,
 (10) број вакцинисаних животиња (у случају када врста вакцинације подразумева вакцинацију младих животиња),
 (11) број вакцинисаних младих животиња (у случају када врста вакцинације подразумева вакцинацију великог броја животиња),
 (12) број одраслих вакцинисаних животиња (у случају када врста вакцинације подразумева вакцинацију великог броја животиња),
 (13) апликованим дозама вакцине.

III. НАЧИН ОДРЕЂИВАЊА ГРАНИЦА ЗАРАЖЕНОГ И УГРОЖЕНОГ ПОДРУЧЈА И МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА, СУЗБИЈАЊА И ИСКОРЕЊИВАЊА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ ПЛАВОГ ЈЕЗИКА

1. Начин одређивања граница зараженог и угроженог подручја

Члан 10.

Када се на основу резултата дијагностичких испитивања потврди присуство болести плавог језика, одређују се границе зараженог и угроженог подручја, а на основу географских, административних, еколошких и епизоотиолошких фактора.

Заражено подручје је део територије Републике Србије полупречника од најмање 100 km од газдинства на којем је утврђена болест плавог језика.

Угрожено подручје је део територије Републике Србије полупречника од најмање 50 km од границе зараженог подручја, на којем није спровођена вакцинација најмање последњих 12 месеци.

Ако се заражено или угрожено подручје налази на граници са суседном државом министар, у сарадњи са надлежним органима суседне државе, одређује границе зараженог и угроженог подручја.

Границе зараженог и угроженог подручја из става 1. овога члана могу се променити, зависно од:

- 1) географског положаја, нарочито природних или вештачких граница;
- 2) еколошких фактора;
- 3) метеоролошких услова;
- 4) присутности, раширености и врсти вектора;
- 5) резултата епизоотиолошког увиђаја;
- 6) спровођења наложених мера, нарочито дезинсекције;
- 7) резултата лабораторијских испитивања.

2. Мере које се спроводе у рестриктивној зони

Члан 11.

У рестриктивној зони спроводе се следеће мере:

- 1) пописивање свих газдинстава где се држе пријемчиве животиње у што краћем року;
- 2) епизоотиолошки увиђај на основу праћења:
 - сентинел групе животиња, састављене од говеда или, у њиховом недостатку, других врста преживара;
 - популације вектора;
- 3) забрану промета и кретања пријемчивих животиња изван рестриктивне зоне.

Изузетно од става 1. тачка 3) овог члана, Министарство може одобрити промет и кретање животиња из рестриктивне зоне, ако се животиње налазе на подручју рестриктивне зоне у којој је доказано одсуство вируса или вектора.

Ако се врши вакцинација животиња против болести плавог језика у рестриктивној зони, животиње се могу обележити на посебан начин.

Члан 12.

Министарство на одговарајући начин обавештава становништво о предузетим мерама у рестриктивној зони.

3. Утврђивање зоне сезонски слободне од болести плавог језика

Члан 13.

Ради утврђивања епизоотиолошки значајне географске области - зоне, која је сезонски слободна од болести плавог језика, односно сезонски слободна од вектора, Министарство користи опште, посебне и додатне критеријуме.

Општи критеријуми су:

1) успостављање програма мониторинга, односно надзора болести плавог језика;

2) утврђивање периода у години када вектори нису активни, узимајући у обзир врсте вектора (*Culicoides*) за које је доказано или за које се сумња да су главни вектори у епизоотиолошки значајној географској области;

3) постојање података за текућу и претходне године (историјат), као и могућност стандардизације података о мониторингу, односно надзору.

Посебни критеријуми су:

1) одсуство циркулације вируса, узрочника болести плавог језика, у оквиру епизоотиолошког значајног географског подручја, у складу са програмом мониторинга и надзора болести плавог језика или другим доказима који упућују на то да је заустављена циркулација вируса узрочника болести плавог језика;

2) престанак деловања вектора и могуће активности вектора како је утврђено ентомолошким надзором који је део програма мониторинга, односно надзора болести плавог језика;

3) ухваћене врсте Куликоида (*Culicoidec*) за које је доказано да су вектори или за које се сумња да су вектори серотипа присутног у епизоотиолошки значајном географском подручју у количини испод дозвољеног минимума за векторе који су сакупљени, а што се дефинише за дато епидемиолошки значајно географско подручје. У недостатку чврстих доказа, који би подржали утврђени дозвољени максимум, мора се користити апсолутно одсуство примерака *Culicoides imicola* и мање од пет парова *Culicoides* по једној замци.

Додатни критеријуми су температурни услови, који утичу на понашање вектора, у епизоотиолошки значајном географском подручју. Температурне граничне вредности се дефинишу на основу понашања оних врста Куликоида (*Culicoides*), за које је доказано или за које се сумња да су вектори серотипа вируса болести плавог језика, присутни у епизоотиолошки значајном географском подручју.

4. Транзит животиња које потичу из рестриктивне зоне, њиховог семена, јајних ћелија и ембриона

4.1. Транзит животиња

Члан 14.

Ветеринарски инспектор може одобрити кретање животиња у оквиру исте рестриктивне зоне у којој је утврђена циркулација истих серотипова вируса ако животиње не показују клиничке симптоме болести на дан транспорта.

Ветеринарски инспектор може одобрити кретање животиња из заражене у угрожену зону ако су заштићене од напада вектора током транспорта до места које је крајња дестинација и ако је испуњен један од следећих услова:

1) животиње се држе до тренутка испоруке током периода сезонски слободног од присуства вектора, у складу са овим правилником, у зони сезонски слободној од болести плавог језика од рођења или најмање 60 дана пре дана започињања кретања, и које су биле подвргнуте испитивању ради идентификације узрочника, које је извршено седам дана пре дана започињања кретања, у складу са Приручником ОИЕ за дијагностичка испитивања и вакцине за копнене животиње Светске организације за заштиту здравља животиња (у даљем тексту: Приручник ОИЕ за копнене животиње), а чији су резултати показали негативни налаз.

За животиње из става 2. тачка 1) овог члана, у потврди о здравственом стању пошилике, ветеринарски инспектор ће назначити на основу чега је одобрено кретање.

Испитивање из става 2. тачка 1) овог члана, ради идентификације узрочника, није неопходно извршити ако постоји довољан број епизоотиолошких података добијених током спровођења програма мониторинга у периоду од најмање три године и који су довољан доказ о периоду сезонски слободног од вектора, у складу са овим правилником;

2) животиње се држе до тренутка испоруке и заштићене су од напада вектора у периоду од најмање 60 дана пре дана испоруке.

За животиње из става 2. тачка 2) овог члана, у потврди о здравственом стању пошилике, ветеринарски инспектор ће назначити на основу чега је одобрено кретање;

3) животиње се држе до тренутка испоруке у зони слободној од болести плавог језика током периода у сезони који је слободан од вектора, у складу са овим правилником, односно у сезони слободној од болести плавог језика, а које су биле заштићене од напада вектора у периоду од најмање 28 дана и које су у том периоду биле подвргнуте серолошком испитивању, у складу са Приручником ОИЕ за копнене животиње, како би се идентификовала антитела из групе вируса који је узрочник болести плавог језика, а чији су резултати показали негативни налаз, које је извршено најмање 28 дана након дана започињања периода заштите од напада вектора или у периоду у сезони који је слободан од вектора.

За животиње из става 2. тачка 3) овог члана, у потврди о здравственом стању пошилике, ветеринарски инспектор ће назначити на основу чега је одобрено кретање;

4) животиње се држе до тренутка испоруке у зони слободној од болести плавог језика током периода у сезони, који је слободан од вектора, у складу са овим правилником, а у сезони слободној од болести плавог језика или које су заштићене од напада вектора у периоду од најмање 14 дана и које су у том периоду биле подвргнуте испитивању ради утврђивања узрочника, у складу са Приручником ОИЕ за копнене животиње, како би се идентификовао агенс из групе вируса који је узрочник болести плавог језика, а чији су резултати показали негативан налаз и које је извршено најмање 14 дана након дана започињања периода заштите од напада вектора или у периоду у сезони који је слободан од вектора.

За животиње из става 2. тачка 4) овог члана, у потврди о здравственом стању пошиљке, ветеринарски инспектор ће назначити на основу чега је одобрено кретање;

5) животиње потичу из стада, вакцинисане у складу са програмом вакцинације Министарства, животиње вакцинисане против серотипова присутних или који могу бити присутни у епидемиолошки значајном географском подручју из којег потичу, те животиње су још увек у периоду имунолошке заштите за који постоје гаранције у спецификацијама за вакцину, која је одобрена програмом вакцинације, ако испуњавају најмање један од следећих услова:

(1) да су вакцинисане више од 60 дана пре дана започињања кретања,

(2) да је вакцинација извршена инактивисаном вакцином пре најмање онолико дана колико је неопходно за започињање имунолошке заштите наведене у упутству за вакцинацију, одобреном програмом вакцинације, и да су животиње биле подвргнуте испитивању ради утврђивања узрочника у складу са Приручником ОИЕ за копнене животиње, а чији су резултати показали негативан налаз и које је извршено најмање 14 дана након започињања вакцинације наведене у спецификацијама за вакцину одобрену програмом вакцинације,

(3) да су претходно вакцинисане и да је вакцинација поново извршена инактивисаном вакцином током периода успостављања имунитета за који постоји гаранција у спецификацијама за вакцину одобрену програмом вакцинације,

(4) да су држане током периода у сезони, који је слободан од вектора, у складу са овим правилником, а у сезони слободној од болести плавог језика од рођења или најмање 60 дана пре дана вакцинације која је извршена инактивисаном вакцином пре најмање онолико дана колико је неопходно за започињање имунолошке заштите наведене у спецификацијама за вакцину одобрену програмом вакцинације.

За животиње из става 2. тачка 5) овог члана, у потврди о здравственом стању пошиљке, ветеринарски инспектор ће назначити назив и тип вакцине као и серотипове које вакцина садржи;

б) животиње никада нису биле вакцинисане против болести плавог језика при чему су увек држане у епидемиолошки значајном географском подручју из којег потичу у којем је био или је још увек присутан само један серотип или ће можда бити присутан, ако су:

(1) биле подвргнуте двоструком серолошком испитивању у складу са Приручником ОИЕ за копнене животиње како би се утврдило присуство антитела против серотипа болести плавог језика, а чији су резултати показали позитиван налаз при чему је прво испитивање извршено између 60 и 360 дана пре дана

започињања кретања док је друго испитивање извршено на узорку узетом од животиње седам дана пре започињања кретања, или

(2) биле подвргнуте серолошком испитивању, у складу са Приручником ОИЕ за копнене животиње, како би се утврдило присуство антитела против серотипа болести плавог језика, а чији су резултати показали позитиван налаз; испитивање се морало извршити најмање 30 дана пре дана започињања кретања, као и да су животиње биле подвргнуте још једном испитивању у циљу утврђивања узрочника, који је извршен најмање седам дана пре дана започињања кретања, у складу са Приручником ОИЕ за копнене животиње, а чији је резултат показао негативан налаз.

За животиње из става 2. тачка б) овог члана, у потврди о здравственом стању пошиљке, ветеринарски инспектор ће назначити врсту извршених лабораторијских испитивања и налазе;

7) животиње нису биле вакцинисане против болести плавог језика а биле су подвргнуте одговарајућем серолошком испитивању, у складу са Приручником ОИЕ за копнене животиње, којим се утврђује присуство одређених антитела против свих серотипова вируса узрочника болести плави језик, који су присутни или за које постоји вероватноћа да би могли бити присутни а чији су резултати показали позитиван налаз у епидемиолошки значајном географском подручју из којег потичу, и да је:

(1) прво серолошко испитивање извршено у периоду између 60 и 360 дана пре дана започињања кретања, а да је друго серолошко испитивање извршено седам дана пре дана започињања кретања, или

(2) серолошко испитивање, у циљу утврђивања серотипа, извршено најмање 30 дана пре дана започињања кретања и да су животиње биле подвргнуте испитивању у циљу идентификације узрочника у складу са Приручником ОИЕ за копнене животиње, чији су резултати показали негативан налаз, а које је извршено седам дана пре дана започињања кретања.

За животиње из става 2. тачка 7) овог члана, у потврди о здравственом стању пошиљке, ветеринарски инспектор ће назначити врсту извршених лабораторијских испитивања и налазе.

Кретање животиња из заражене у угрожену зону може бити одобрено од стране Министарства и ако:

1) позитивни резултати анализе ризика и спровођењу мера против ширења вируса болести плавог језика и заштите од деловања вектора пружају адекватне гаранције здравствене заштите, уз обавезно правовремено обавештавања ветеринарског инспектора на месту утовара, односно истовара, или

2) се животиње упућују на клање без одлагања.

4.2. Транзит семена животиња, јајних ћелија или ембриона

Члан 15.

Кретање или транзит животиња, њиховог семена, јајних ћелија или ембриона или семена за вештачко осемењавање прикупљеног у центру за репродукцију и вештачко осемењавање, који се налази у рестриктивној зони, није дозвољено осим ако:

1) су испуњени услови из чл. 16. и 17. овог правилника или

2) Министарство изда одобрење за кретање и транзит на основу позитивних резултата анализе ризика и спровођењу мера против ширења вируса болести плавог језика и заштите од деловања вектора.

Ако се одобри транзит из става 1. овог члана, ветеринарском инспектору, у месту утовара и истовара, мора се обезбедити доказ да је пошиљка допремљена на одобрену локацију.

Члан 16.

Ветеринарски инспектор може одобрити транзит семена ако је семе узето од животиња донатора које испуњавају један од следећих услова:

1) да су држане ван рестриктивне зоне у периоду од најмање 60 дана пре започињања и током узимања семена;

2) да су заштићене од напада вектора у периоду од најмање 60 дана пре започињања и током узимања семена;

3) да су држане током периода у сезони, који је слободан од вектора, у складу са овим правилником, а у сезони слободној од болести плавог језика у периоду од најмање 60 дана пре започињања и током узимања семена и да су животиње биле подвргнуте испитивању у циљу идентификације узрочника, чији су резултати показали негативан налаз и које је, у складу са Приручником ОИЕ за копнене животиње, извршено седам дана пре започињања узимања семена.

Испитивања из става 1. тачка 3) овог члана, ради идентификације узрочника, није неопходно извршити ако постоји довољан број епизоотиолошких података, добијених током програма мониторинга у периоду од најмање три године и који су довољан доказ да је период у датој сезони слободан од вектора, у складу са овим правилником;

4) да су биле подвргнуте серолошком испитивању, у складу са Приручником ОИЕ за копнене животиње, како би се утврдило присуство антитела против групе вируса узрочника болести плави језик, а чији су резултати показали негативан налаз, и то најмање сваких 60 дана у току периода сакупљања и у периоду између 21 и 60 дана пре последњег узимања семена које иде у транзит;

5) да су биле подвргнуте идентификацији узрочника у складу са Приручником ОИЕ за копнене животиње, а чији су резултати показали негативан налаз, и то:

(1) код првог и последњег узимања семена које иде у транзит,

(2) током периода узимања семена:

- барем сваких седам дана у случају изолације вируса,

- барем сваких 28 дана у случају ПЦР теста.

Члан 17.

Ветеринарски инспектор може одобрити транзит ембриона/јајних ћелија говеда, ако су узете од животиња донатора које не испољавају клиничке симптоме болести плавог језика на дан узимања ембриона односно јајних ћелија и ако су узете од животиња донатора које испуњавају барем један од следећих услова:

1) да су држане ван заражене зоне у периоду од најмање 60 дана пре започињања и током узимања ембриона/јајних ћелија;

2) да су заштићене од напада вектора у периоду од најмање 60 дана пре започињања и током узимања ембриона/јајних ћелија;

3) да су биле подвргнуте серолошком испитивању, у складу са Приручником ОИЕ за копнене животиње, како би се утврдило присуство антитела против групе вируса узрочника болести плавог језика, а чији су резултати

показали негативан налаз и која су извршена у периоду између 21 и 60 дана након узимања ембриона/јајних ћелија;

4) да су биле подвргнуте лабораторијском испитивању идентификације узрочника у складу са Приручником ОИЕ за копнене животиње, које се врши на узорку крви узетом на дан сакупљања ембриона/јајних ћелија, а чији су резултати показали негативан налаз.

5. Кретање животиња ради директног слања на клање

Члан 18.

Животиње које се из рестриктивне зоне шаљу у кланицу ради хитног клања могу бити изузете од забране кретања уз одобрење Министарства, ако:

1) није утврђен ни један случај болести плави језик на газдинству са кога животиње потичу у периоду не краћем од 30 дана од дана утовара;

2) животиње на дан транспорта не показују клиничке знаке болести плавог језика;

3) се животиње транспортују директно на кланицу под надзором ветеринарског инспектора, превозним средством одобреним од стране ветеринарског инспектора, ради клања које ће бити извршено за највише 24 часа од момента приспећа у кланицу, која мора добити одобрење за обављање тог клања;

4) је ветеринарски инспектор на кланици обавештен о кретању животиње на клање најмање 48 часова пре утовара који, по приспећу пошиљке, о томе обавештава ветеринарског инспектора из места порекла.

За животиње из става 1. овог члана, у потврди о здравственом стању пошиљке, ветеринарски инспектор ће назначити на основу чега је одобрено кретање.

Кланица може од Министарства добити одобрење за клање животиња које потичу са газдинстава из рестриктивних зона, након анализе ризика, применом следећих критеријума:

1) доступности података о мониторингу, посебно оних који се односе на активност вектора;

2) растојања од тачке улаза из рестриктивне у слободну зону до кланице;

3) ентомолошких података на путањи кретања животиња;

4) периода у току дана када се врши транспорт, а због активности вектора;

5) могућности примене инсектицида и репелената;

6) удаљености кланице од газдинства са ког животиње потичу;

7) биосигурносних мера које се примењују у кланици.

Министарство списак кланица којима је издато одобрење уноси у Централну базу.

Члан 19.

Животиње које потичу из рестриктивне зоне, а које се транспортују преко подручја ван рестриктивне зоне, као и превозна средства којима се оне транспортују, морају бити третирани одговарајућим одобреним инсектицидом пре утовара или пре напуштања рестриктивне зоне.

Животиње које пролазе кроз рестриктивну зону, као и превозна средства којима се оне транспортују, морају бити третирани одговарајућим одобреним инсектицидом пре утовара или пре уласка у рестриктивну зону.

За животиње из ст. 1. и 2. овог члана, у потврди о здравственом стању пошиљке, ветеринарски инспектор ће назначити датум, време и врсту средства којим је извршен третман.

Ако, током проласка кроз рестриктивну зону, долази до заустављања возила и прављења паузе, животиње током тог периода морају бити заштићене од напада вектора.

У зонама сезонски слободним од болести плавог језика, ако је протекло најмање 60 дана од престанка активности вектора, животиње из става 1. овог члана не третирају се инсектицидом.

IV. ДИЈАГНОСТИКОВАЊЕ БОЛЕСТИ ПЛАВОГ ЈЕЗИКА

Члан 20.

Координирану примену прописаних стандарда и дијагностичких метода за болест плавог језика, спровођење дијагностике болести плавог језика, употребу референтних серума и других реагенаса, заштиту и чување изолата вируса болести плавог језика, увођење нове дијагностичке методе, тестирање вакцина, проверу квалитета дијагностичких регенса, спровођење упоредних међулабораторијских тестирања, као и потврдна испитивања позитивних резултата тестирања у другим лабораторијама врши лабораторија овлашћена у складу са законом којим се уређује здравствена заштита животиња.

V. КРИЗНИ ПЛАН

Члан 21.

Министарство доноси Кризни план, у складу са овим правилником.

Кризни план спроводи кризни центар, кога образује министар, у складу са прописима о државној управи.

Кризни план садржи:

1) попис чланова кризног центра који координира спровођење мера које се примењују у случају појаве болести плавог језика;

2) попис регионалних и локалних центара који контролишу спровођење мера на локалном нивоу;

3) податке о особама које су одговорне за спровођење кризног плана, укључујући стручне квалификације, специфична знања и одговорности;

4) податке ради брзог контактирања особа или организација, задужених за спровођење мера или директно погођених епизоотијом болести плавог језика;

5) објекте, опрему и материјале потребних за правилну примену хитних мера;

6) јасна упутства о активностима које треба предузети, укључујући уклањање лешева, поступање са зараженим и/или сумњивим животињама;

7) организовање иновација на терену и Министарству, ради

едукације о поступцима контроле болести плавог језика;

8) процену о спровођењу патоанатомских прегледа и лабораторијских испитивања у овлашћеним лабораторијама, побољшања коришћења брзих дијагностичких тестова, укључујући и брзину којом се узорци могу доставити лабораторији;

9) информације о количини вакцина, у случају да погоршана епизоотиолошка ситуација изискује хитну вакцинацију.

VI. ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 22.

Даном ступања на снагу овога правилника престаје да важи Правилник о мерама за спречавање појаве, сузбијање и искорењивање заразне болести плавог језика („Службени лист СРЈ”, број 56/01).

Члан 23.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број: 110-00-48/2009-09
У Београду, 13. марта 2009. године

МИНИСТАР
др Саша Драгин